

Inicijativa o gradnji Muzeja Jagode Buić, jedne od najznačajnijih i najnagrađivanijih suvremenih hrvatskih umjetnica, pretvorila se u horor priču

 dugoselo.info/hrvatska/inicijativa-o-gradnji-muzeja-jagode-buić-jedne-od-najznačajnijih-i-najnagrađivanijih-suvremenih-hrvatskih-umjetnica-pretvorila-se-u-horor-priču

[dugoselo.info Vijesti - Hrvatska Kultura](#)

DugoSelo.INFO News Portal 08.11.2024.

Gradnji Muzeja obavijena je tajnama, zakulisnim igramama, tužbama i žalbama, kojoj se za sada ne vidi kraj

Najveća želja **Jagode Buić**, jedne od najznačajnijih i najnagrađivanijih suvremenih hrvatskih umjetnica, žene nevjerojatne stvaralačke energije i optimističnog duha, bila je da se u njezinom rodnom Splitu izgradi njezin Muzej i zatim u njemu prezentira njezina raskošna ostavština, od tapiserija do krhkih crteža na papiru. Međutim, danas, dvije godine nakon njezina odlaska - preminula je 2022. u 93. godini života, u svom domu u Veneciji – izgleda da će ta njezina želja do daljnjega ostati na razini skice muzeja, koju je sama nacrtala. Naime, inicijativa o gradnji **Muzeja Jagode Buić** u Splitu pretvorila se u horor priču, obavijenu tajnama, zakulisnim igramama, tužbama i žalbama, kojoj se za sada ne vidi kraj. Zbog toga ne čudi što je **Grad Split** vrlo oprezan kod davanja izjava o gradnji tog muzeja, zapravo se ograjuje te izbjegava konkretniji odgovor, očito čekajući sudski epilog cijele priče.

Naime, usprkos višetjednom nastojanju, konkretno tri mjeseca, da dobijemo odgovor od Grada Splita na pitanje što je s inicijativom za gradnju Muzeja Jagode Buić u gradu pod Marjanom nadležni u svom kratkom odgovoru tvrde da „prema dostupnim podacima Grad Split nema u posjedu dokument kojim dokazuje vlasništvo nad predmetnim umjetničkim djelima te u tom smislu nema imovinskopravni zahtjev u pogledu djela, niti imaju saznanja o tome tko je vlasnik ostavštine pok. umjetnice Buić-Wuttke“. To je načelno točno, no postoji Pismo namjere, kako neslužbeno saznajemo, u kojoj je umjetnica uvjetovala donaciju svoje ostavštine sudjelovanjem Grada Splita u podizanju njezinog muzeja. No kako se situacija radikalno zakomplicirala ozbiljnim sudskim procesom, sve je zaustavljeno i čeka se sudski rasplet. No pođimo redom u dešifriranju ove neugodne situacije u kojoj se našla ostavština velike umjetnice.

Jagoda Buić Wuttke (1930. – 2022.) stekla je svjetsku slavu golemlim, skulpturalnim i vrijednim tapiserijama (pojedine su bile visoke oko četiri metra i teške između 200 i 300 kilograma). U jednoj fazi svoga stvaralaštva bila je na čelu avangarde koja se zvala **Slavenski val ili Revolucija suvremene tapiserije**, a izlagala je na najvažnijim bijenalima i najprestižnijim muzejima diljem svijeta, kao što je pariški Centar Pompidou. Premda je veći dio života provela u inozemstvu, od Venecije i Pariza do Dubrovnika, ostavila je rodom Splitu veliko obiteljsko zemljište na Mejama, a **Zaklada Dr. Hans Wuttke**, nazvana prema njezinom pokojnom suprugu, investicijskom bankaru i bivšem podpredsjedniku Svjetske banke, i višemilijunski iznos za gradnju muzeja. Umjetnica je sama napravila i prve skice muzeja po kojima su arhitekti trebali napraviti projekt. Prvo je u igri bio umjetničin prijatelj, cijenjeni ali vremešni sarajevski arhitekt **Zlatko Ugljan**, a zatim se sve više spominjalo ime zadarskog doajena **Nikole Bašića**, koji je široj javnosti najpoznatiji po Morskim orguljama i Pozdravu Suncu, realiziranim u Zadru.

Prvo je s Gradom Splitom pregovarala sama Jagoda Buić, no pokazalo se da je njezino obiteljsko zemljište na Mejama, pored Galerije Meštrović, zeleni pojas, tj. zaštićeno područje na kojem je prema urbanističkim planovima zabranjeno graditi, te se ne može dobiti ni lokacijska niti građevinska dozvola. Umjetnica je tražila od Grada Splita prenamjenu tog zemljišta u građevinsko, s obzirom na to da je ta oznaka „zaštićenog

područja“ stara nekoliko desetljeća i više ne odgovara realnoj situaciji na terenu. Međutim, Grad Split tome nije bio sklon. Zatim se krenulo u potragu za zamjenskim lokacijama, konkretno, da se njezino obiteljsko zemljишte na Mejama zamijeni za neko pogodnije, u vlasništvu grada, na kojem bi prema splitskim urbanističkim planovima bilo dopušteno graditi. Međutim, zamjena lokacija nije zaživjela. Po kuloarima se govorilo da umjetnica nije bila sklona kompromisnim rješenjima, jer ponuđene lokacije nisu odgovarale njezinim strogim kriterijima.

Nakon umjetničine smrti 2022. pregovore je nastavila Zaklada Dr. Hans Wuttke, koja je osnovana 2019. godine s idejom da skrbi o njezinoj kompletnoj ostavštini, uključujući i Kolorinu, umjetničin atelier u Dubrovniku te gradnju muzeja u Splitu. Zatim je Zaklada smjestila, kako je u medijima ustvrdio njezin predsjednik, kompletnu ostavštinu Jagode Buić u iznajmljeni depo u Đakovu, jer ni u Zagrebu niti u Splitu nisu pronašli adekvatni prostor. Ta odluka izazvala je poprilično čuđenje i negodovanje u kulturnim krugovima. Zašto Đakovo? U međuvremenu se pojavila inicijativa Grada Splita o gradnji kulturnog kampusa iza Arheološkog muzeja gdje se nalazi slobodno zemljишte na kojem bi Zaklada, kako im je signalizirano, mogla graditi Muzej Jagode Buić. Činilo se da je konačno pronađeno rješenje: Muzej bi na toj lokaciji bio važan dio kulturnog kampusa u Splitu, primjerice, izložbeni prostori bili bi namijenjeni za stalnu izložbu radova Jagode Buić, ali i za povremene izložbe drugih umjetnika, imao bi vlastiti knjižnicu, dok bi se ostali sadržaji mogli uklopiti u potrebe kulturnog kampusa. I Grad Split i **Ministarstvo kulture i medija** načelno su podržali projekt. No opet nije došlo do zajedničkog rješenja. Govorilo se da se moraju stvoriti pravne pretpostavke za gradnju muzeja.

A tada se zakotrljala lavina. Kako navodi **Frankfurter Rundschau** na njemačkom sudu već se mjesecima vodi nekoliko sporova oko naslijedstva pozamašne imovine Hansa Wuttkea, pokojnog supruga Jagode Buić, te zbog korištenja njegovog imena u nazivu Zaklade Dr. Hans Wuttke. Na jednoj strani su Wuttkeova djeca kao tužitelji, a tuženik je Zaklada Dr. Hans Wuttke. Wuttkeovi potomci tvrde da njihov otac nikada nije za vrijeme života izrazio želju da se njegov novac pretoči u Zakladu te da se ona nazove njegovim imenom. Zbog toga se osjećaju prevarenima od strane Zaklade i traže svoja prava. Naime, nakon bankarove smrti nasljednica je bila Jagoda Buić, a njegovi potomci imenovani su „naknadnim nasljednicima“ što znači da nakon njezine smrti upravo oni nasleđuju njegovo bogatstvo. To je utvrđeno i na ostavinskoj raspravi na okružnom sudu u Aschaffenburgu.

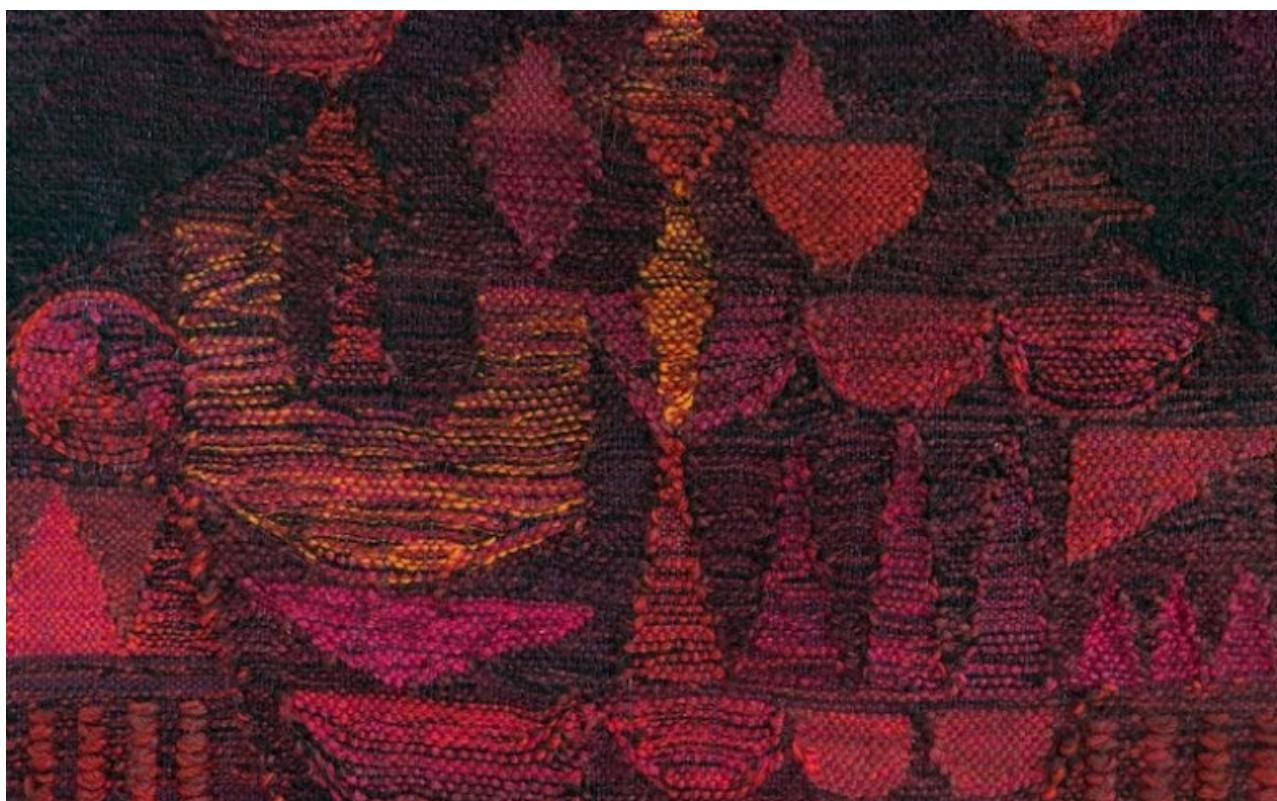
Predsjednik Zaklade Dr. Hans Wuttke u **Dubrovačkom Vjesniku** tvrdi suprotno, napominjući da je umjetnica u Statutu Zaklade navela Wuttkeovo ime u njezinom nazivu te dala jasna uputstva o tome da Zaklada raspolaže novcem. Tvrdi da je to određeno i njezinom oporukom, koja se pak dovodi u pitanje, s argumentacijom da je umjetnica navodno bila izmanipulirana. Sud u Aschaffenburgu potvrdio je u travnju prošle godine da su Wuttkeovi potomci ujedno i njegovi zakoniti nasljednici. Međutim, Zaklada je uložila žalbu - proces je u tijeku, rješenja još nema.

Iz svega se može zaključiti da Muzeja Jagode Buić, unatoč načelnoj podršci i Grada Splita i Ministarstva kulture i medija, neće biti do daljnjega, barem dok se pravno i financijski ne razbistri situacija i ne razotkrije istina. Do tada je jasno samo jedno da Jagoda Buić nije zaslужila takav tretman. Znala je reći da ona nije faraon i da joj ne treba mauzolej, no sudeći prema događajima u zadnje dvije godine izgleda da faraonski mentalitet polako briše njezinu umjetnost.

Napisala: Nina Ožegović

Iz serijala *Sjaj i bijeda umjetničkih donacija*:

- Zašto država ne voli svoje velike umjetnike, poput Murtića, Džamonje i Jagode Buić Wuttke?
- Bombastično najavljujan projekt Muzeja Dušana Džamonje u Vrsaru danas je tek puka tlapnja
- Arhiv Tošo Dabac izbačena iz prostora u kojem je slavni umjetnik imao atelier gotovo 80 godina
- Inicijativa o gradnji Muzeja Jagode Buić, jedne od najznačajnijih i najnagrađivanijih suvremenih hrvatskih umjetnica, pretvorila se u horor priču
- Ni država ni Grad Zagreb nisu pokazali inicijativu za realiziranje Muzeja Murtić
- Umjetničke ostavštine na cjedilu

Članak je objavljen uz finansijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti.

Foto: MSU Zagreb i MSU Beograd